

ACC. N:R U. 653B:1-15

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Landbörds.

Adress: Feräkra, "Kråksmåla.

Socken: Kråksmåla.

Berättat av: Erlow Samuelberg.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1850. i Kråksmålasocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen berör

En mycket förtjänstfull soldat.

vob: 1.

Fidos: 1. — 14.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. *M. 6532:1-15*

Landskap: *Småland.* Upptecknat av: *Carl Viking*
Härad: *Heandbores.* Adress: *Furåkraⁿ Kråksmåla.*
Socken: *Kråksmåla.* Berättat av: *Orland Gramberg.*
Uppteckningsår: *1940.* Född år *1850.* i *Kråksmålshaka.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Vid slutet av 1700- och början av 1800-talet
tjänstgjorde soldaten Lindberg för Rym
Lindshult, samt enstaka gårdarna Jor-
deberg och Fagranäs i Kråksmåla-sok-
en, Kalmar-Län. Dessa gårdar utgjör-
de tillhupa $1\frac{1}{2}$ hemmanstal, som var
ett s.k. "knechtställe" med Lindshult,
som "huvudroté" och de 2 andra gårdar-
na, som "Ikröroté". Lindberg var med
i kriget mot Ryssland 1808-1809. Han
hade gift sig kort före han blev ut-
kallad till Finland. I Finland sam-
manträffade Lindberg med en finsk
flicka en månfjussaffan. Flickan ha-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6533:1-15

Landskap: Småland. Upptecknat av: Erlend Vikberg
Härad: Heandbörds. Adress: Furåkra, "Kriksåhlen."
Socken: Kräksmåla. Berättat av: Erlend Samberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kräksmåla socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

de stort sympati för Lindberg och skän-
te hava sagt, "Om du ej varit gift, så
hade du varit min från denna kväll."
"Hur vet du jag är gift?" sporde Lindberg.
"Du är gift och har en 3 månader gam-
mal son, som du icke sett; han sover
gott i sin vagn och din hustru gör
sig redo att gå i säng. Så har en av
dina 2 kor kalvat och din hustru har
bakat råmjölksprunkaka, som står flera
stycken i hörnskåpet. och din hustru
önskade han haft en prunkaka hos
dig." Lindberg var överbefriad häpen ö-
ver flickans tal. Så sade han, "Vill du

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 4. 6533:1-15
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
Härad: Handbörds. Adress: Furåkra, Kräkshäla.
Socken: Kräkshäla. Berättat av: Erland Samberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kräkshälarsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

i natt se din hustru och din son, så mäk-
mig här kl: 12. Men du får ej väcka dem
eller säga ett ord till dem eller röra vid
någon av dem, ty då kommer du ej
tillbaka, och vad det betyder för dig
förstår du. Du får äta dig mätt av
råmjölkspannkaka och du får som be-
vis på att du varit hemma laga en liten
sak av din hustrus tillhörigheter. "Lind-
berg var på den plats flickan bestämt
precis kl: 12. på natten. Han fick sätta sig
i en stor spänkorg så bant han för hans
ögon och sade, "Du får ej lossa på bindeln
ej heller säga ett ord förrän du äter mätt

ACC. N:R. M. 6532:1-15Landskap: Småland.Härad: Handbörd.Socken: Kräksmåla.Uppteckningsår: 1940.Upptecknat av: Carl VikiingAdress: Suråkra "Kräksmåla.Berättat av: Erland Gamberg,Född år 1850. i Kräksmåla sockenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41

marken, för då går det dig illa. När du se- (4)
dan varit inne i ditt hem sätter du bindeln
för ögonen och sätter dig i korgen, resten
sköter jag an, "sade flickan, "ly jag invä-
tar dig här." Korgen bar av åt keffen med
en hiskelig fart, och det föreföll Lindberg
som det tog 15 minuter, sen var han hem-
ma vid sin stuga i "Lindshults förpargar-
de." Sörren öppnades av sig självt och Lind-
berg steg in i stugan, där han fann sin
hustru och son savande. Då åt han pann-
kaka, tog åter litet på sin hustru och son
och så stoppade han i av sin hustrus
strumpband i fickan och gick ut, han

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6532:1-15

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Veking,
Härad: Handbörds. Adress: Furåkra, "Kråksmåla."
Socken: Kråksmåla. Berättat av: Erland Gamberg,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kråksmåla-parish.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

hade varit hemma vid pass en halvtim-
ma. Förren stängde sig självt efter Lind-
berg. Han satte sig åter i korgen och satte
bindeln för äganen, och "korgen" för till
väders så att en kort stund var han
åter i Finland, där flickan inväntade
honam. Så "Söl" tyckte försöka kane gälla
för morgonen vid kl: 1. Alltså hade det be-
lägats en kvinna. Av denna flicka
säges Lindberg lärt många prollkus-
ter. Proligen hade han stått i intimt fö-
hållande med henne. Vare därmed hur
som helst. Lindberg kades vara "utlärde
svartkonstnär." När kriget var slut 1814.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6532:1-15Landskap: Småland.Härad: Åmålshöjds.Socken: Kräksmåla.Uppteckningsår: 1940.Upptecknat av: Carl Vikberg,Adress: Juråkra, "Kräksmåla."Berättat av: Erland Samberg,Född år 1850, i KräksmålasockenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Så kom Lindberg hem. En gång när C.
han återvände från ett exercissmöte.
Sammanträffade han med 4 husare på
Åboda gästgivaregård i Hågsby socken
Kalmar-Län. Särifrån var en mil till Kräks-
måla gästgivaregård, som låg blott som-
från Kräksmåla kyrka. Lindberg ingick
"Vad om en kanna brännvin," att sol-
daten Lindberg skulle dröja 10. minuter
efter Husarerna, som fingo rida så fort
som förmådde till Kräksmåla Gästgiva-
regård. Sen, som först voro framme fick
taga ut en kanna brännvin anbringa
det blev Lindberg, eller Husarerna som skul-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6532:1-15Landskap: Småland.Härad: Boanbörds.Socken: Kräksmåla.Uppteckningsår: 1940.Upptecknat av: Earl VikingAdress: Furåkra "Kräksmåla."Berättat av: Erlend Samberg,Född år 1850. i Kräksmåla socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

le betala. När de 10 minuter gäfftit^{ty} ända, gick Lindberg ut i Gästgivarhuset ladda tog en halmkärve och satte sig grensle över och så "bar det till väder med snabb fart." Konunen halvvägs mellan Rhoda och Kräksmåla gästgivar-gårdar låg invid vägen d. h. k. "Köttingkulle." Där fick Lindberg se huru konserna i sporrsträck red framåt men själv var han så lågt nere att hans borden nästan berörde trädstopparna. Så ropade Lindberg. "Rättre opp!" Halmkärven höjde sig och Lindberg for förbi konserna, och vart framme vid Kräks

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland. Upptecknat av: Erlend Viking
 Härad: Handbörds. Adress: Furåkra, Kråksmåla.
 Socken: Kråksmåla. Berättat av: Erlend Samberg.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kråksmålasocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

måla gästgivaregård och kunnit be - (8.
 ställa en kanna brännvin till husa-
 ra kunna fram. Så festade dom till-
 sammans, men husarna fingo betala ka-
 laset. Minnet av denna Lindbergs kum-
 melfärd fortlever ännu hos oss i föl-
 jande ordstav: "Pätre öpp så Lindberg,
 när han red på kalmkärven!" —
 Vid den tiden färdades "Sasar" (Åsheda
 bönder) från Åsheda-socken i Krans-
 bergs-Län åt Kalmar och boga då den
 gamla Kalmar-Åkspö-Landsvägen förbi
 Kråksmåla till. Sam hade i "klävjersäck-
 ar" = (säck med bofsnar i båda ändar &

ACC. N:R. M. 6533:1-15

Landskap: Småland. Upptecknat av: Evar Viking,
Härad: Boandbörds. Adress: Turåkra "Kråksmåla."
Socken: Kråksmåla. Berättat av: Erlend Gamberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kråksmåla socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

ett stort hål på mitten varigenom varor (9.
na lades in i säcken.") Smörbytta, punder-
ar, rökta skinkor och fin berämd linne-
väv hemarbetad, som salubjüds i kal-
mar. Säcken lades tvärs över hästryggen
i d. s. h. "klövjesadeln" och bonden gick och
ledde hästen i betsklet. Att på transportera
varor hette att "Förda". Om sådan "köpska-
fär" tog fram & åter mellan Isheda - Kalmar
4 dygn, och försiggick mäst på sommaren.
När "Sasarna" kommit till Kråksmåla Säst-
givaregård plögade dom "Pusta" (=rasta)
och åt ur sina medförda matväskor, samt
"ta sej en suppe maten i Sästgivaregården."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6533:1-15Landskap: Småland.Härad: Boandbörds.Socken: Kräksmåla.Uppteckningsår: 1940.Upptecknat av: Carl VikingAdress: Furåkra, Kräksmåla.Berättat av: Erland SambergFödd år 1850. i Kräksmålapöcken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Vid ett sådant tillfälle var Lindberg där (10.
 i gästgivaregården. Där låg en stor tim-
 merstock vid vägen och Lindberg ville
 "slå vad en kanna brännvin med "Sasarna"
 att han skulle krypa igenom stocken."
 Sagt och gjort. Lindberg lyckades krypa
 in i stockens ena ända, och där pågick
 hur grav stocken blev, så fort Lindberg
 kröp. Så kom i det samma en ring och
 ber, bondflicka från kyrkbyn och gick
 vägen framåt. "Hej sade, Varför ligger
 du där Lindberg & asar på stocken & sliter
 ut dina kläder i onödan?" Så säga även
 "Sasarna", att Lindberg lå ut på stocken

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland.Härad: Ålandbörd.Socken: Kräksmåla.Uppteckningsår: 1940.Upptecknat av: Carl VikingAdress: Furåkra, "Kräksmåla."Berättat av: Erland Gamberg.Född år 1850. i Kräksmåla, socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

77.

8 kröp," så han fik bestå en kanna bränd
vin, som den tiden kostade "16 skilling." Set
förbröt Lindberg. På följande söndag
skulle den unga flickan bevista gudstjänsten i Kräksmåla kyrka. När församlingen gick in på kyrkogården stod Lindberg vid porten "Och förvände synen på henne, så hon tyckte hon vada i djupt vatten, och hon höll upp kjolarna under armarna och sade "Hon så kallvatnet är." Detta var synnerligen fult gjort av Lindberg, helst, som kvinnorna den tiden bar ej bar kalssanger om samman. Set hade nära kostat Lindberg

ACC. N:R. M. 6533.1-15

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Handbörds. Adress: Turåkra, Kråksmåla.
Socken: Kråksmåla. Berättat av: Erlend Gamberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kråksmålaparken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Tjänsten. Han fick tilldelat av Befälet, 8 (12. ålades "göra Edmjunk avbön inför flickan och hennes föräldrar." Vartill han måste bekväma sig. - På gamla dar var Lindberg änklings och hans barn voro ute i världen. Så han flyttade från Soldattorpets byggde han sig en liten stuga på Lindshults ägor, där han bodde till döddagen. "Sasarna" kunde han ej låta bli att narra. En sommardag kom droga fram, tog Lindberg en säck under armen och ett metspår i handen och gick litet utför Kråksmåla-kyrkoby och metade stora gäddor

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Handbörds. Adress: Furåkra, = Kräksmåla.
 Socken: Kräksmåla. Berättat av: Erland Gamberg,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kräksmåla socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

i Landsvägsdikena. Så tyckte "Sasarna",
 "by Lindberg" förvände öjerna på dem.
 "Sasarna" bant sina hästar och sen sporde
 dom Lindberg "Hör här i Er åt far
 lille, som kan meta opp så vackra
 gäddor här i Landsvägsdikena? Så
 ä ingen kanst", sade Lindberg. "Tag
 mitt met & gå framam väjkräken
 & met, få I inte nåt där & gå längre
 fram; & skulle di inte nappa där, &
 var vissa om att de nappar på ett
 annat ställe." "Sasarna" togo spöet
 & gav sig framam väjkräken & met-
 te, & mette, men pinga ej ett enda liv."

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland. Upptecknat av: Erlb Viking,
Härad: Handbörds. Adress: Turåkra, Kräksmåla.
Socken: Kräksmåla. Berättat av: Erlend Samuelberg,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kräksmåla socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

Som ginga längre fram "s mette", men (14.)
lita lömlöst. Linberg höll ord. Han
hade sagt, "Tar dä inte där, så var visst
om att dä har på ett annat ställe." När
"Sasarna" gått framom kräken på vä-
gen, så öppnade han deras "kläve-
säckar" & stal en stor ost, en kypta
smör och en rökt skinke. Så myc-
ket han orkade bära i sin säck. Sen
gick han tvärs över skogen hem till
sin stuga i "Torpgärdet" och hade
sovel för en längre tid. Vad "Sasarna"
lyckte om fiskapänget har aldrig
blivit utränt.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Handbörds. Adress: Furåkra & Kråksmåla.
 Socken: Kråksmåla. Berättat av: Erland Samberg.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1850. i Kråksmålaparken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Torparen Erland Samberg var född den 29/9-1850. å torpet Stolpen, Kråksmåla-socken, Kalmar-Län. Söd å torpet Björnhagen 1937. Sammaspædes. Samberg var en god, gladlynt person, som berättade endast då man bad honom därom. Hans berättelser voro sammanhängande och sakliga, och han trodde själv på vad han berättade. Det dugde ej att skratta åt hans säner, förän han själv skrattade. Han var i sin krafts dagar god cirkelsägare, som rest omkring i landet, och så bland arbetssamrater hört många sägner.

Skriv endast på denna sida!